

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

vt, quicquid hac in disciplina bonū rectum, que perspexerint, sequantur, reliqua verò inhonestā & scelerosa quouis angue peius fugiant & detestentur: Hominibus potentioribus se insinuare per animantium exempla, eorumq; moribus accommodare sciant.

III.

Quodd multi saepenumero fauore, aurāq; populari ad maxima dignitatum euehantur fastigia. Quamobrem cum omnium rerum, quas ad beatè viuendum sapientia comparauit, nihil maius sit amicitia, omnibus quibuscūq; poteris artib. aut mutuis officiis, beneuolentiāq; hoīes tibi deuincies quamplurimos. Nec id ex malo animi proposito, sed ad tuam necessitatem & gloriam. Hoc enim seculo, ubi gratia deficit, multi sub iudice aduerso offensoq; etiam iustissima cadūt causa.

Nihil maius amicitia inuenitur.

IIII.

Scientiam multò nobiliorem & excellentiorem auro esse, hac enim aurum, opes fauorem, amicitias, potentiamq; acquirere potes plenissimam, imò ea omnia, quæ aliis nullis in vniuersa rerum natura comparatur rebus, hac vna facile conficies & impetrabis.

Omnia sapientia comparantur.

CAPVT XII.

ARGVMENTVM.

*Quòd pater ereptus sit tempestatibus atris.
Filioli Sulpis gaudia magna ferunt.
Nempe pererrato pax et sit grauior orbe,
Sic exhausta iuuat commemorasse mala.*

Ad

REINIKES, LIB. IIII. 455

AD ciuitatem Reinikes,
Maleparta dicta qua fuit,
Vt commeantes Venerant,
Stans ante limen Reinike
Suis amicis omnibus

Ciuitas
Reinikes
Maleparta
dicta est.

Summas agebat gratias,
Quod sortis his in tristibus
Fidelitatem fluctibus
Non denegassent vtilem,
Sed quilibet pro maximis
Opem tulisset viribus.

Quare fauorem debitum
Fidemq; rursus omnibus
Spondet suis sodalibus.
Deinde dat licentiam
Cuius eundi quod lubet.

At rumor et latissimus
Vxoris aures contigit,
Virum venire Reiniken,

Reinikes
pietas & in-
dustria er-
ga amicos
suos.

Pra

Prae maximo liberrime
 Gestire cepit gaudio
 Quare relictis omnibus
 Rebus potenter aduolat
 Cum liberis charissimis,
 Et gloriosum dulcibus
 Verbis maritum suscipit.
 Et quid sit actum sedulo
 In arce Regis quaritat.

Relaxat ora risibus,
 Et sic profatur Reinike:
 Immensa regis gratia
 Fatis mihi felicibus
 Summos honores obtulit,
 Regisq; Cancellarius
 Nec non Senator nominor,
 Et omne quicquid Reinike
 Scribit, facit, deliberat,
 Id esse scriptum candidè
 Et corde prudentissima
 Deliberatum creditur.
 Quodq; amplius, fortissimum
 Potenter Isengrinium
 Hac dextera compeosci,
 Meisq; victi viribus,
 De me querelas fundere
 Ut ausit haud in posterum.

Reinike
 sibi de Isen-
 grinio con-
 fuso cōgra-
 tulatur.

Sed nunc velut pedissequus
 Subiectus ipse Reinikes
 Cogatur esse legibus.
 Illius ut potentiam,
 Genus propinquos, filios,

Vnius

Vnius assis estimem.

*Hac Vulpis Vxor audiens,
Magis magisq; gaudio
Triumphat atq; plausibus
Gratantur iidem liberi,
Omnesq; latro murmure,
Valete cura clamitant:
Nunc secla semper aurea
Diesq; candidissimos
Agemus, & prioribus
Medebimur molestijs
Quiete, lusu, gaudio.*

*Præ cæteris mortalibus
Sic est adhuc felicior,
Beatiorq; Reinike.
Curisq; liber omnibus,
Amore, pace, gratia
Abundat & sodalibus.
Ut carmen hæc libelluli,
Laborq; Vatis explicat.*

Vxor & filij
omnes pa-
rentis Rei-
nikes victo-
riæ applau-
dunt.

Reinikes
felicitas ad
huc in om-
nibus ob-
durat nego-
tiis.

COMMENTARIA.

Quod homine grato nihil præstantius aut
laudabilius inueniri possit: Isque omnibus
virtutis præclarissimæ dignissimus fit præ-
coniis.

I.

Homine
grato nihil
præstantius.

Quàm iucundum, delectabile & Christia-
num sit maritos cum vxoribus liberisq; con-
cordes vna eademque mentis affectione con-
iunctissimos aspicere, in prosperis nimirum
pariter gaudere, simulque aduersis condolere
rebus. De execrabili autem meretrici amore
nihil

II.

Gaudiū in
matrimo-
nio sanctis-
simum.

nihil

nihil hic dictum velim, qui primo aspectu libidinofus leuiter accenditur, leuius conficitur, leuiffimè autem refrigefcit & extinguitur, verùm de amore fanctiffimi matrimonij, qui incredibilis & perpetuus est.

II. Quàm graue & periculofum fit, cùm in potestatem violentiamque aduerfarij tui venias. Quamobrem operam nauare decet maximeque in id incumbere, vt erga omnes te affabilem beneuolumque ostendas & exhibeas, quò paucorum hominum odium inuidiamque in te concites. Nemo enim fcit quidnam varia volubilisque fortunæ ratio nunc per illum, nunc per alterum hodie depreffum cras rursus eleuatum parturire poffit inimicum. *Steph. n.* viliffima & abiectiffima persona ad tantos honores emergit, vt omnibus mirationem faciat mortalibus. Contemptos idcirco noli floccipendere inimicos, is enim iam mundi curfus est, vt alter extollatur, alter deiciatur.

III. Ne propter collatos honores potentiamque adeptam superbiamus, aut ob res secundas effrenata quadam efferamur violentia, nam iuxta Poëtam:

Horat.

Multa cadunt inter calicem fupremaque libris

Et hæc de Reinikes fallacia pro anguftia temporis qua circumfcribor, donec plus ocij habuero, breuiter absoluteque fcripiffie nunc fufficiat. Spero autem planeque confido, hæc breuitate me apertam planamque adolefcen-
tibus patefeciffie viam, qua maiora & vtiliora
anj.

animo concipere & excogitare possint. Nec institueram initio hunc ad vnguem castigare aut perficere omnino librum, tam innumera enim hinc inde perpendenda & examinanda occurrunt, vt vel opus Iliade prolixius ex eo quis conficere posset. Quamobrem interdum longius, quam decebat, digressi sumus ex alijsq; autoribus, quorum hic mentio nulla fit, exempla adduximus: Lectori nimirum ansam præbentes, vt ipse plus temporis hisce meditationibus impertiat. Et ad vsum vitæ quotidianum sibi inde quasdam recolligat & contexat obseruationes, quomodo nimirum se in omnibus negocijs & functionibus gerere, quid credere & expectare, laudare & vituperare, suadere & dissuadere, agere & omittere debeat & possit.

PER.